



ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTEREN

28. maj 2008

Besvarelse af spørgsmål 1 ad L 102 stillet af Erhvervsudvalget den 27. maj 2008.

ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål 1:

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 26. maj 2008 fra Advokatrådet, jf. L 102 – bilag 7.

Tlf. 33 92 33 50
Fax 33 12 37 78
CVR-nr 10 09 24 85

Svar:

Advokatrådet har rettet henvendelse til Erhvervsudvalget vedrørende de foreslåede ændringer af lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven) i lovforslag L 102.

oem@oem.dk
www.oem.dk

Advokatrådet adresserer i henvendelsen tre hovedtemaer, som jeg hermed skal kommentere:

Den foreslåede skærpelse af kravet vedrørende legitimation af en virksomheds reelle ejere

Forslaget om ændring af § 12, stk. 3, 2 pkt., i hvidvaskloven har til formål at sikre, at Danmark lever op til de internationale anbefalinger, der er på området for forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

Efter den nugældende lov skal der træffes rimelige foranstaltninger for at klarlægge ejer- og kontrolstrukturen i en virksomhed, man har som kunde. Dette vil sige, at virksomhedens reelle ejere skal identificeres.

Den foreslåede ændring indfører et krav om, at de reelle ejeres identitet altid skal legitimeres. Det vil sige, at virksomhedens reelle ejere skal identificeres og kontrolleres.

Den foreslåede ændring af § 12, stk. 3, 2 pkt., skal i øvrigt læses i sammenhæng med den allerede gældende § 12, stk. 7, i hvidvaskloven. Denne bestemmelse siger, at kravet om identifikation og kontrol kan gennemføres ud fra en risikovurdering.

Der skal således efter lovforslaget altid foretages en kontrol. Kontrollens omfang vil dog være baseret på en konkret vurdering af risikoen ved kunden eller transaktionen. Vurderingen foretages af den virksomhed eller person, som efter loven er forpligtet til at gennemføre identifikationen og kontrollen.

Advokatrådet påpeger, at kommentaren i høringsnotatet på side 18 under pkt. e, kan give anledning til misforståelser med hensyn til fortolkningen af den nævnte bestemmelse.

Jeg må medgive, at kommentaren på side 18 i høringsnotatet er formuleret uhensigtsmæssigt. Kommentaren knytter sig til fortolkningen af den nugældende hvidvasklov, som nævnes i afsnittet ovenfor på side 18. Der er således ikke tale om en kommentar til fortolkningen af den foreslåede ændring af § 12, stk. 3.

De danske regler i forhold til direktiv 2005/60/EF

Det er korrekt, at den foreslåede lovændring går videre end direktivet ved at indføre en pligt til at kontrollere identiteten af en virksomheds reelle ejere. Denne pligt indføres på baggrund af, at Financial Action Task Force (FATF) i oktober 2006 konkret har anbefalet, at der i dansk lovgivning indføres et krav om kontrol. FATF har i sine standarder fastsat, at virksomheder skal være forpligtede til at identificere og kontrollere identiteten af en virksomheds reelle ejere.

Danmark er sammen med blandt andre USA, Storbritannien, Sverige, Norge og Tyskland medlem af FATF, som er mellemstatsligt samarbejde. Danmark har som medlem selv været med til at vedtage de overordnede standarder for niveauet af bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering. Det er på baggrund af disse standarder, at FATF er kommet med den konkrete anbefaling til Danmark.

Advokaters pligt til at foretage indberetning efter hvidvasklovens § 7
Virksomheder omfattet af hvidvaskloven har i medfør af § 7 pligt til at underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet om mistænkelige transaktioner eller henvendelser.

Advokater er omfattet af hvidvaskloven, men i mere begrænset omfang end f.eks. finansielle virksomheder.

Advokater er omfattet af hvidvaskloven, og dermed også af indberetningspligten, når de deltager med bistand ved planlægning eller udførelse af forskellige transaktioner, som f.eks. ejendomshandel, forvaltning af penge og værdipapirer, kapitalanskaffelse m.v. Endvidere er advokater omfattet af loven, når de på deres klients vegne og for dennes regning foretager en finansiell transaktion eller en transaktion vedrørende fast ejendom.

Disse regler er direktivbaserede, og Danmark er således EU-retligt forpligtet til at implementere reglerne. De danske regler går ikke videre end de gældende EU-regler.

I medfør af § 8, stk. 1, i hvidvaskloven er advokater undtaget fra pligten i § 7 til at indberette oplysninger om mistænkelige transaktioner og henvendelser, hvis der er tale om oplysninger, som advokaten modtager fra eller indhenter om deres klienter i forbindelse med, at de

- fastslår klientens retsstilling,
- forsvarer eller repræsenterer klienten under eller i forbindelse med en retssag, eller
- rådgiver klienten om at indlede eller undgå et sagsanlæg.

Undtagelserne gælder, uanset om advokaten modtager oplysningerne før, under eller efter retssagen eller rådgivningen. Disse undtagelser er ligeledes baseret på gældende EU-regler og er begrundet i, at netop disse aktiviteter, falder inden for en advokats traditionelle virke.

Advokatrådet fremhæver i sin henvendelse til Erhvervsudvalget to domme afsagt af henholdsvis den belgiske og den franske forfatningsdomstol.

EF-Domstolen har i sag C-305/05 truffet afgørelse til brug for den konkrete belgiske sag.

EF-Domstolen fastslår i dommen, at reglerne i hvidvaskdirektivet vedrørende advokater ikke er i strid med reglerne i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om retten til en retfærdig rettergang. Dette skyldes, at direktivet indeholder mulighed for at undtage advokater fra indberetningspligten i visse tilfælde, som relaterer sig til den traditionelle advokatgerning. Disse undtagelser er implementeret fuldt ud i den gældende danske hvidvasklov.

Jeg har ikke i øvrigt nogle kommentarer til konkrete afgørelser fra udenlandske domstole. Det er alene EF-Domstolens fortolkning af EU-retten, som har betydning for Danmark og dansk ret.

På baggrund af ovenstående og som tidligere tilkendegivet, finder jeg ikke, at der er grundlag for at igangsætte et udvalgsarbejde som foreslået af Advokatrådet.